

HARDENBOL OP MISSIE

NIEUWSBRIEF

No. 09 • Oktober 2026

Ik mis mijn vriend(en) in Nederland nog wel, maar als we over een poos weer in Nederland zijn, mis ik straks mijn vrienden hier!”

Dat constateren de kinderen nu we ons, na een half jaar wonen en werken in Timor Leste, hier echt thuis zijn gaan voelen. Een half jaar met onmiskenbaar zijn uitdagingen. Maar steeds opnieuw gaf God een weg waar wij hem niet zagen. Vernieuwde Hij onze kracht, waar we zelf niet wisten hoe het moest. Zodat we niet in onszelf hoeven te roemen, maar in Hem!! We bidden dat deze nieuwsbrief met culturele inzichten, verhalen en mijlpalen ervoor zorgt dat Zijn Naam geprezen zal worden. En zorgt voor nog meer gebed dat Jezus' liefde en Koninkrijk overal wordt verspreid.

Een half jaar werken

Naast veel ervaringen, mooie verhalen, veel leren en ontwikkelen, levert een half jaar wonen en werken in Timor Leste ook wat mooie statistieken op. Inmiddels heeft Jelle al ruim 65 medevacs mogen uitvoeren, meer dan 300 veilige landingen gemaakt en ruim 150 uur boven het Timorese landschap gevlogen. Al een aantal maanden vloog Jelle zelfstandig, maar nu zijn ook alle restricties opgeheven en is Jelle volledig inzetbaar in het vliegprogramma hier in Timor Leste!

Binnenkort start hier het regenseizoen weer, wat voor het vliegen heel wat uitdagingen met zich mee zal brengen. Regenbuien en stormen die vluchten onmogelijk maken. Maar ook nu in het droge seizoen kan de wind geregeld uitdagende omstandigheden veroorzaken. Zowel voor de passagiers, vanwege alle turbulentie, als tijdens de landing voor de piloot. Dili ligt ingeklemd tussen de bergen en de zee. Wanneer er weinig wind is, blijft alle rook uit de stad samen met verdampt zeewater en zout onder de, dan aanwezige, inversielaag hangen. Dat zorgt ervoor dat er erg weinig, vaag zicht is. Bij helder weer zie je vanuit Dili duidelijk het eiland Atauro voor de kust liggen (op 15 minuten vliegen afstand), maar zodra die inversielaag er is, valt dat soms helemaal weg en lijkt er geen eiland te bestaan!

"De HEERE is mijn kracht en mijn schild; op Hem heeft mijn hart vertrouwd en ik ben geholpen. Daarom springt mijn hart op van vreugde en zal ik Hem met mijn lied loven."

Psalm 28 : 7

Wintervakantie

Eind juli hebben we groep 1 en 4 afgerond met een grootkampvuur waarin we de schoolboeken verbrandden. Daarna hebben we zo'n 3,5 week schoolvakantie gehouden. Het was geen zomervakantie, want omdat we op het zuidelijk halfrond wonen was het hier officieel winter. Sommige dagen zelfs koeler dan in Nederland! Al kwam de temperatuur niet onder de 24 graden, toch voelde het door de droogte iets koeler dan in het regenseizoen.

We bleven tijdens onze vakantieweken wel thuis, want Jelle moest gewoon werken. We werken hier in een heel klein team, waardoor we extra flexibel moeten zijn qua planning. Zodra jullie deze nieuwsbrief lezen, hebben wij eindelijk echt samen vakantie (onze eerste vrije dagen sinds januari!). Dus hoewel we in september tegelijk met Nederland weer gestart zijn, begonnen we ook gelijk met aftellen naar de vakantie :)

Doulos Hope

Als je thuisonderwijs geeft, ben je al zoveel thuis dat een schoolvakantie trouwens niet heel speciaal is. Maar één uitje was geweldig, de Doulos Hope (een missionair schip) lag in de haven van Dili! Dat betekende dat we naar de boekwinkel aan boord konden en we de kinderen konden trakteren op een kleur- en puzzelboek, een paar Engelse leesboekjes (want ja, dat spreken ze nu immers ook!) en Dylann kreeg zijn eerste eigen (Engelstalige) Bijbel. Toen wij er waren, kwam toevallig ook de president van Timor Leste aan boord. Hij gaf spontaan elk kind onder de 8 een boekje cadeau om de nieuwe generatie te stimuleren te gaan lezen. Heel mooi om de enthousiaste kinderen in de rij te zien staan met hun boeken!

Cultuur

Nu we hier een half jaar wonen, leren we steeds meer over de ingewikkelde cultuur hier. Wanneer je op internet zoekt naar de religie van Timor Leste, zul je lezen dat bijna iedereen hier katholiek is. Dat is echter niet hetzelfde katholicisme als wij kennen in Nederland/Europa. Het is hier sterk gemengd met animisme (natuurgeloof). Zo leerden we van onze huishulp over de 'Uma Lisan' waar regelmatig ceremonies zijn voor de voorouders en waar familieleden in wonen om hen gunstig te stemmen. In zo'n Uma Lisan is altijd een gouden voorwerp verstopt wat alleen één iemand van de familie één keer per jaar mag zien voor een plechtigheid. Dat deed ons sterk denken aan het 'heilige der heilige' bij de dienst van God in de tempel. Maar die kennis is er dan weer niet, want veel priesters verspreiden vooral hun eigen theorie en hebben baat bij hun machtspositie.

Zeker in de dorpen wordt daarom Bijbellezen juist ontmoedigd en angst voor geesten gevoeld! Ook Jelle komt bijgeloof regelmatig in de praktijk tegen. Zoals passagiers die muntjes op de apron (de 'parkeerplaats' van het vliegtuig) gooien als offer aan de lokale geesten voor bescherming en een veilige reis. Terwijl muntjes op een vliegveld eigenlijk gevaarlijk is!

Daarnaast leert Jelle van zijn lokale collega's ook steeds meer over gewoonten die invloed hebben op de gezondheid. De gezondheidszorg is hier heel beperkt, maar de gewoonten maken het alleen maar risicovoller. Zo drinken veel mensen hier veel te weinig, terwijl het hier wel erg heet is. In de districten is water halen een enorme klus en om het drinkbaar te maken door te koken, is nog meer werk. Weinig drinken lijkt een makkelijke oplossing, maar maakt nierfalen een groot probleem in de volksgezondheid. Nog schrikbarender is dat het de gewoonte is voor vrouwen om zodra ze ontdekken dat ze zwanger zijn, te stoppen met het eten van groenten en zo weinig mogelijk te eten. Reden daarvoor is dat de baby's daardoor klein blijven in de zwangerschap, zodat de bevalling makkelijker zal verlopen. Ze geloven dat er zo minder fatale complicaties zijn bij de bevalling. Moedersterfte hier in Timor Leste is immers zo'n 40 keer zo hoog als in Nederland!

Mana Febi

Hoewel we zijn uitgezonden voor het werk met MAF is het mooi om te zien dat we ook in ons gewone leven kunnen uitdragen wie God is. Afgelopen maand namen we afscheid van onze huishulp 'mana Febi' (mana betekent 'grote zus'), omdat zij een studiebeurs had gekregen om in Indonesië te gaan studeren. Een super mooie kans voor een Timorees meisje! Voor ons wel even schakelen, want we

waren van haar gaan houden! Samen fruit eten en gesprekken over cultuur en geloof, met Lize kleuren en met Dylann spelletjes spelen. Noah liep constant achter haar aan om te 'helpen' schoonmaken en de was op te hangen. En juist met een afscheid merk je tegelijkertijd dat het blijkbaar heel bijzonder is om in een huis mee te mogen draaien waar liefde is en God centraal staat. Kinderen en werknemers hebben in deze cultuur een heel andere rang of plaats in het gezin dan wij hen geven. Dat is voor hen heel bijzonder. We knutselden een afscheidscadeautje met Bijbelteksten, wat haar hielp om vast te houden aan de nieuwe wetenschap dat Bijbellezen is voor ieder die gelooft! Bid je mee dat de zaadjes vrucht zullen (blijven) dragen in de toekomst?

Van het ThuisFrontTeam

Inpakactie - Juni dit jaar. Net als vorig jaar vijf avonden in Veenendaal. Er wordt een topprestatie geleverd: ruim 8.000 doosjes worden ingepakt met een agenda, een kaart, dichtgeplakt en voorzien van een adressticker voor alle ProVoet vestigingen in Nederland. In totaal ruim 7 pallets met 1120 doosjes per pallet. Vrienden, familie en vooral veel gemeente-leden van de Bethelkerk in Ede gaan er helemaal voor! Het is gezellig, verbindend, er worden verhalen verteld, gelachen en vooral super samengewerkt voor het goede doel: € 3.000 voor Jelle en Mirjam en hun gezin. Grandioos! Hartelijk dank voor jullie inzet!

Veiling - Een prachtige veiling tijdens de gemeentedag van de Bethelkerk in september. Met allerlei diensten en pro-ducten is een mooi bedrag opgehaald van € 2.400 voor de vier uitgezonden gezinnen van de Bethelkerk. Taart, spelletjes, een etentje of een korte vlucht met MAF - er was voor iedereen wel iets leuks om op te bieden!

Nieuwe actie met heerlijke wijn!

In samenwerking met een wijnleverancier die MAF een warm hart toedraagt, hebben wij 5 mooie wijnen in de verkoop. Een rosé, een rode wijn, twee soorten witte wijn en een mousserende wijn. Tegen een schappelijke prijs kunt u wijn van goede kwaliteit bestellen, waarmee u direct Jelle, Mirjam en de kinderen steunt in hun belangrijke werk op Timor-Leste. Alle winst zal direct ten goede komen aan hun missie!

U vindt meer informatie over de wijnen op de website www.hardenbolopmissie.nl/wijnactie. Tot en met 30 oktober kunt u uw gewenste wijnflessen bestellen. Dit kan via de website of door een mail te sturen naar hardenbolopmissie@gmail.com. Bij het bestellen van 5 of meer dozen worden deze bij u thuisbezorgd. Bij het bestellen van 3 dozen ontvangt u een gratis legpuzzel! Wij zien uw bestelling graag tegemoet.

Bidden & Danken

• **Danken** dat kleine dingen soms een grote impact kunnen hebben. Zoals de liefde richting onze huishulp, maar ook gesprekjes die Jelle heeft met passagiers. Zelfs het foto's maken van Jelle met kinderen, maakt vaak veel indruk omdat kinderen hier niet zozeer als individu worden gewaardeerd en gezien.

• **Bidden** dat mana Febi zich gedragen zal voelen door Gods liefde en aanwezigheid. Ze heeft nog nooit een slaapkamer voor zich alleen gehad en moet nu zonder familie en vrienden een nieuw leven opbouwen in Indonesië. Zij heeft pas na haar driejarige studie de kans om weer terug te komen naar Timor Leste.

• **Danken** dat we sinds een paar weken meer opening voelen in de internationale kerk waar we al vaker waren geweest. Bijzonder om te zien dat we daar duidelijk leiding in voelden sinds de oproep om daarvoor te bidden. Dank voor gebed én verhooring!

• **Bidden** voor de verhuizing van de MAF-hangaar, een proces dat steeds opnieuw vertraging oploopt en veel vraagt van de flexibiliteit van het team. We bidden om veerkracht en rust binnen het team.

Deze nieuwsbrief is bedoeld om u op de hoogte te houden van de ervaringen van Jelle & Mirjam Hardenbol. De verzending van de nieuwsbrief wordt verzorgd door het ThuisFrontTeam, in samenwerking met MAF Nederland. Als u zich op wilt geven voor ontvangst van de nieuwsbrief of Jelle & Mirjam als supporter wilt ondersteunen, dan kunt u zich aanmelden via de website www.maf.nl of www.hardenbolopmissie.nl Wijzigingen (adres, e-mail, supportbedrag etc.) kunt u doorgeven aan adres@maf.nl of aan MAF Nederland, Postbus 7, 7390 AA Twello. Vermeld daarbij dat het om familie Hardenbol gaat.

Van de Secretaris

Actiepunten:

Astrid: ☒ Voorstel stukje voor nieuwsbrief schrijven en doorsturen naar Mirjam

Tjally: ☒ Met Mirjam laatste versie nieuwsbrief checken en doorsturen naar de drukker.

Check! Weer twee actiepunten afgevinkt. Dat gaat lekker 😊

Dit is direct een klein inkijkje in mijn rol binnen het thuisfrontteam. Want ja, dit keer is het aan mij om me voor te stellen aan jullie, nieuwsbrieflezers. Super leuk! Mijn naam is Astrid de Groot en ik deel met trots dat ik binnen het TFT de rol van secretaris mag vervullen. Al een lange tijd ben ik bekend met het werk van de MAF en dit werk heeft mij altijd zeer geïnteresseerd. Ik heb Jelle en Mirjam leren kennen in de Bethelkerk en toen zij mij in juni 2024 vroegen of ik deel wilde nemen aan het thuisfrontteam, vond ik dat ook heel erg bijzonder en werd ik direct enthousiast. En dat ben ik alleen maar meer geworden, nu we al ruim 2,5 jaar onderweg zijn. Mijn rol is dus die van secretaris, waarbinnen ik de agenda's voor vergaderingen opstel, deze notuleer en de actiepunten dus bijhoudt. Ook ben ik een contactpersoon voor de MAF, beheer ik de mailbox, onderhoud ik de website en denk ik af en toe met Mirjam mee bij de socials! Ik kan worden ingezet voor het schrijven van teksten en andere communicatie-gerelateerde zaken.

Ik ben dankbaar dat ik door deze rol het gezin beter mocht leren kennen en zo mijn bijdrage kan leveren aan hun prachtige werk binnen Gods koninkrijk. Ik kijk er naar uit om nog lang met elkaar op te mogen trekken en gezamenlijk ook u als netwerk in uw kracht mag zetten als steun voor Jelle, Mirjam en de kinderen.

Hartelijke groetjes,

Jelle en Mirjam, Dylann, Lize & Noah

www.hardenbolopmissie.nl